

KOŽNÍ CHOROBY Z POVOLÁNÍ - VYHODNOCENÍ NEJČASTĚJŠÍCH PŘÍČIN NA SLEDOVANÉM SOUBORU PACIENTŮ

Autoři: **Ditmarová M., Kunčarová M.**

Školitel: **MUDr. Vavříková L.** (Klinika chorob kožních a pohlavních LF UP v Olomouci a FNOL)

ÚVOD

Kožní choroby z povolání jsou onemocnění vzniklá účinkem škodlivin na kůži a jsou v příčinné souvislosti s výkonem zaměstnání. *Kontaktní alergická dermatitida* je neinfekční zánětlivé onemocnění kůže, kdy po opětovném kontaktu s alergenem dochází ke vzniku erytému, papul, vezikul, mokvání, krust a olupování. *Kontaktní iritační dermatitida* je neinfekční zánětlivé onemocnění kůže nealergického původu, které vzniká v důsledku dráždivého působení různých látek. Projevuje se obdobně jako kontaktní alergická dermatitida, ale na rozdíl od ní, bývají projevy ostře ohraničené a nešíří se do okolí. *Svrab* je infekční parazitární onemocnění kůže způsobené zákožkou svrabovou. K přenosu dochází přímým kontaktem z člověka na člověka nebo se přenáší nepřímo (ložní prádlo, čalouněné pohovky). Na kůži vznikají výrazně svědivé drobné zarůžovělé papulky v predilekčních lokalizacích - meziprstí rukou, volární strany zápěstí, axily, oblast okolo pupku, genitál a vnitřní strana stehen.

CÍLE

Cílem práce bylo vyhodnotit nejčastější příčiny kožních chorob z povolání a nejčastější profese, u kterých se s nimi setkáváme.

METODIKA

Do retrospektivní studie byli vybráni pacienti, u kterých byla uznána kožní nemoc z povolání v letech 2016-2022. Pomocí epikutánních testů, Burckhardtovy zkoušky alkalirezistence a expozičních a eliminačních testů, které pacienti podstoupili, se vyhodnotily nejčastější příčiny.

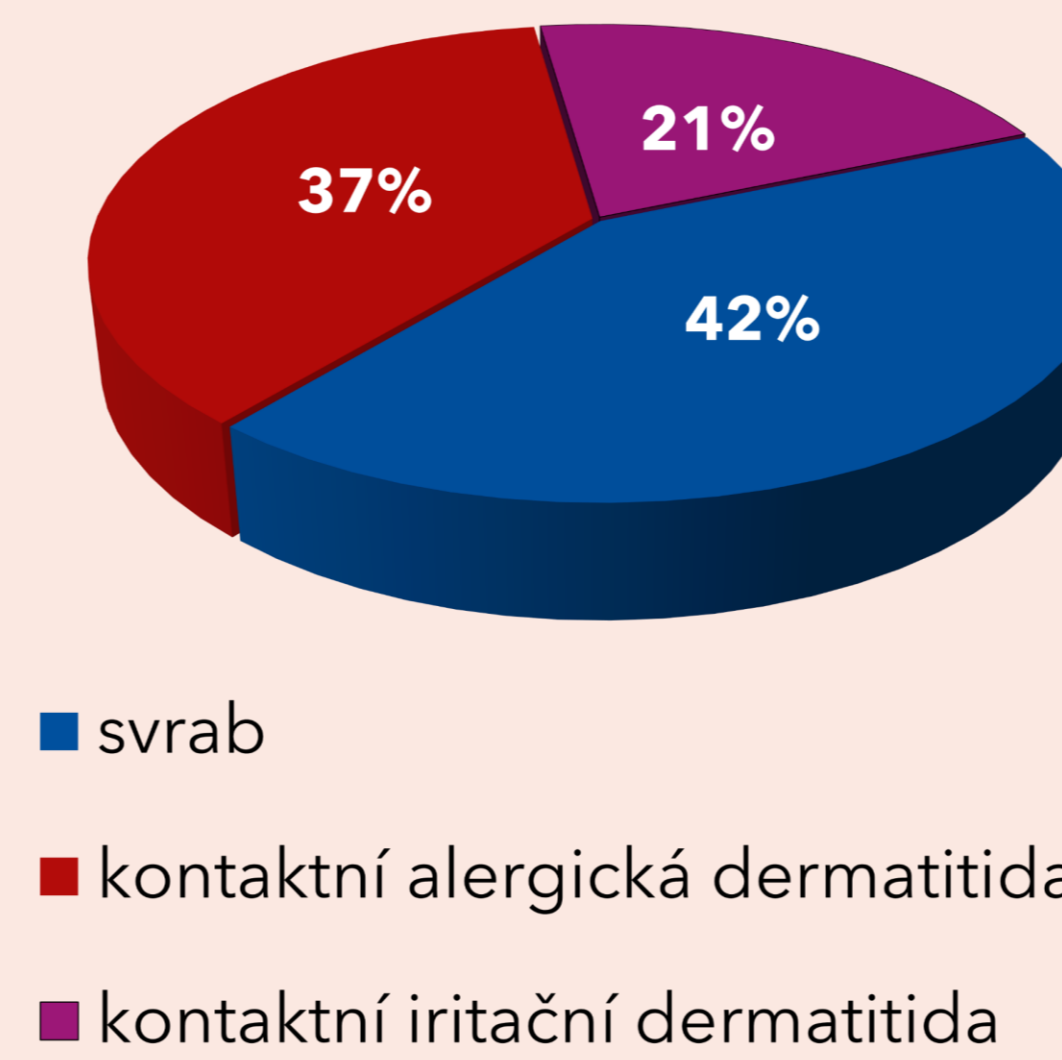
Obr. č. 1 Kontaktní alergická dermatitida

Obr. č. 2 Kontaktní iritační dermatitida

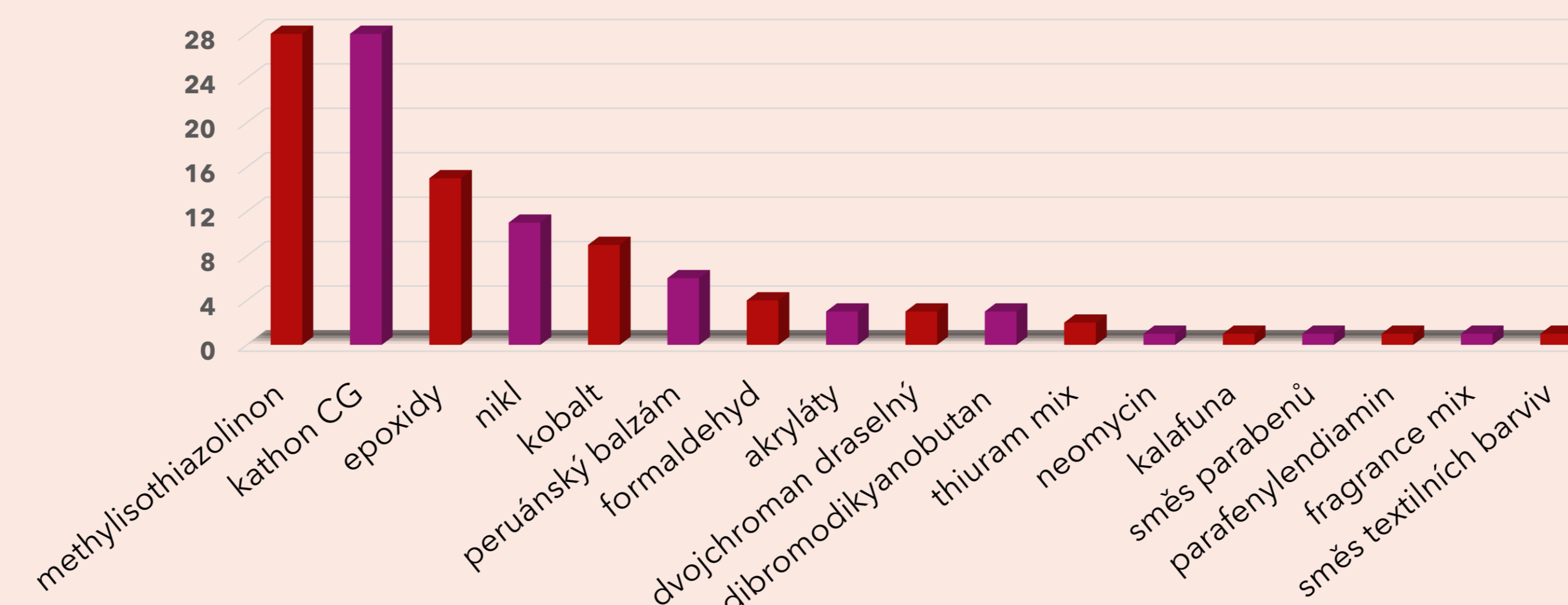

Obr. č. 3 Svrab

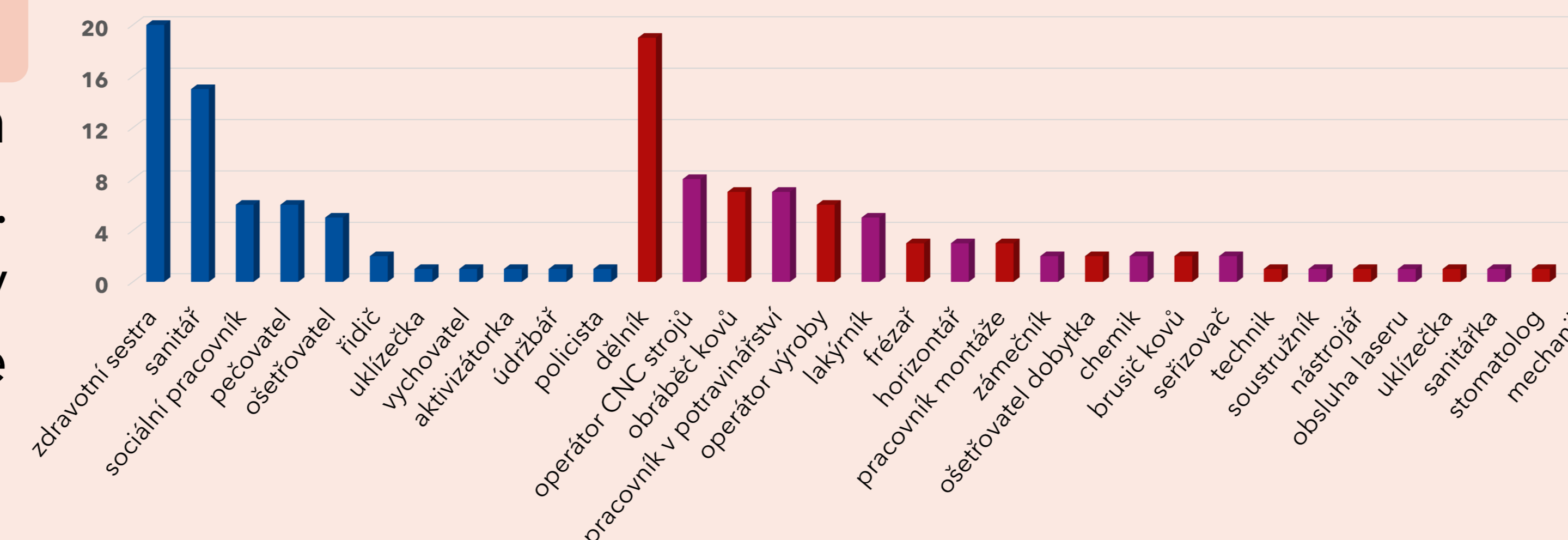
Graf. č. 1 Nejčastější profesní dermatózy

Graf. č. 2 Nejčastější pozitivní reakce u substancí

Graf. č. 3 Nejčastější profese u profesních dermatóz

VÝSLEDKY

Do studie bylo zařazeno celkem 138 osob (80 žen a 58 mužů). Nejčastější chorobou z povolání byl svrab (59 osob), 2. místo obsadila kontaktní alergická dermatitida (51 osob) a na 3. místě se umístila kontaktní iritační dermatitida (29 osob). Profesionální nákaza svrabem se vyskytovala nejvíce u povolání zdravotní sestra, sanitář, sociální pracovník, pečovatelský pracovník a ošetrovatel. U kontaktní alergické dermatitidy a kontaktní iritační dermatitidy převládaly profese dělník, obsluha CNC strojů, obráběč kovů, pracovník v potravinářství a lakýrník. Epikutánními testy provedenými u 79 respondentů bylo prokázáno nejvíce pozitivních reakcí u substancí methylisothiazolinon (28), kathon CG (28), epoxidy (15), nikl (11), kobalt (9), peruánský balzám (6), formaldehyd (4), akryláty (3), dvojjochroman draselný (3), dibromodicyanobutan (3). Mezi nejrizikovější látky patřily chladicí kapaliny, epoxidy, kovy, řezné oleje, akryláty, potravinářská aditiva a latex. Burckhardtova zkouška byla pozitivní u 10 ze 79 testovaných pacientů.

ZÁVĚR

Diagnostika profesních dermatóz se odvíjí od podrobné anamnézy, typického klinického obrazu, lokalizace a průběhu onemocnění a od provedení epikutánních a expozičně-eliminačních testů. Problematika je pro dermatologa časově náročná vzhledem k nutnosti opakovaných návštěv pacienta a opakovaného testování a je spjata s úzkou spoluprací s klinikou pracovního lékařství a krajskou hygienickou stanicí. Správná diagnóza má význam pro budoucí pracovní zařazení.